

Vyjadrenie predsedníčky Úradu pre verejné obstarávanie

Využívajúc možnosť vyjadriť sa k predmetnému materiálu by som rada poukázala na nasledovné skutočnosti.

Predkladanie ponúk v postupoch zadávania podlimitných zákaziek s využitím elektronického trhoviska je založené na princípe elektronickej aukcie (uchádzači predkladajú cenové ponuky počas lehoty na predkladanie ponúk, pričom systém v priebehu plynutia tejto lehoty zobrazuje predložené cenové ponuky – „prvá aukcia“), a po uplynutí tejto lehoty uchádzači, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach v poradí (do 31. 1. 2017), resp. všetci uchádzači (po tomto dátume) postupujú do samotnej elektronickej aukcie – „druhá aukcia“, počas ktorej systém rovnako zverejňuje cenové ponuky predložené uchádzačmi. Od 1. 2. 2017 je táto druhá elektronickej aukcia implementovaná pri oboch postupoch zadávania zákazky (postup so vstupom z katalógu ponúk, ako aj postup so vstupom z knižnice) a je povinná pri zadávaní zákaziek na dodanie tovaru, zatiaľ čo pri zákazkách na poskytnutie služieb a pri zákazkách na uskutočnenie stavebných prác je automaticky prednastavená s možnosťou jej deaktivovania verejným obstarávateľom. Táto druhá elektronickej aukcia má trvanie 20 minút a automaticky sa predlžuje o dve minúty vždy, keď počas jej predĺženia dodávateľ ponúkne novú cenu.

Nazdávam sa, že predmetný spôsob predkladania ponúk v prvej aukcii (zverejňovanie cien predložených uchádzačmi počas plynutia lehoty na predkladanie ponúk) a najmä spôsob predkladania ponúk v druhej aukcii (zverejňovanie cien predložených uchádzačmi počas plynutia lehoty na predkladanie ponúk s automatickým predĺžením aukcie po predložení novej cenovej ponuky) má výrazný potenciál podporovať koordináciu správania podnikateľov, nakoľko umožňuje účastníkom kartelovej dohody monitorovať správanie ostatných účastníkov kartelu už v priebehu procesu verejného obstarávania a promptne reagovať na každú cenovú ponuku potenciálneho narušiteľa kartelu, ktorá nie je v súlade s kartelovou dohodou, t. j. potrestať ho tzv. cenovou vojnou v druhej aukcii, a teda zabrániť tomu, aby potenciálny narušiteľ kartelu získal danú zákazku. Obávam sa preto, že uvedený spôsob predkladania ponúk

môže znižovať motiváciu členov kartelu tento kartel narušiť a zabezpečovať tak životaschopnosť kartelových dohôd.

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky v predmetnom materiáli okrem iného navrhuje vopred vyžadovať od uchádzačov, aby už v ponuke oznámili, či budú využívať subdodávateľov a aby ich identifikovali. Tento návrh je možné považovať za preventívny nástroj voči kartelovým dohodám, pričom materiál taktiež otvára otázku obmedzenia subdodávok v jednotlivých zákazkách.

Takýto návrh je však potrebné dôkladne analyzovať, aby predmetné zmeny boli v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, resp. smernicami Európskej únie pre oblasť verejného obstarávania a taktiež v súlade s rozhodovacou praxou Súdneho dvora Európskej únie.

V prípade implementácie navrhovanej zmeny je taktiež dôležité zvážiť jej dopad na anonymitu zadávania podlimitných zákaziek prostredníctvom elektronického trhoviska. Samotné zachovávanie anonymity v elektronickom trhovisku by malo byť predmetom ďalšej analýzy, kedy na jednej strane anonymity v procesoch zadávania zákaziek cez elektronické trhovisko je možné považovať za nástroj boja proti nežiadúcemu správaniu subjektov zúčastňujúcich sa na procesoch verejného obstarávania, avšak na druhej strane zabraňuje využívaniu niektorých zákonných inštitútov ovplyvňujúcich napríklad pomerne časté odstupovanie zmluvných strán od zmlúv uzatvorených s využitím elektronického trhoviska, ako aj jej sekundárny negatívny dopad na šírku hospodárskej súťaže.

Na základe uvedeného sa nazdávam, že zmeny navrhované Protimonopolným úradom Slovenskej republiky v predmetnom materiáli by mali byť súčasťou balíka komplexných zmien, aby sa naplnil ich zamýšľaný účel a aby boli v súlade s hlavnými ideami a princípmi právnej úpravy verejného obstarávania.

Na záver by som Vás rada informovala o tom, že Úrad pre verejné obstarávanie sa momentálne intenzívne zaoberá problematikou predkladania ponúk vo verejnom obstarávaní tzv. prepojenými subjektami, na ktorú poukazujete v predmetnom materiáli, a v predmetnej súvislosti sa mieni obrátiť na Európsku komisiu so žiadosťou o jej bližšie objasnenie a posúdenie možností jej riešenia. O výsledku vybavenia tejto žiadosti Vás budem informovať.